

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a votis institutum ad cat. licarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az átalatolok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohányzószékben.

József főherceg.

Fekete zászlók csüggedt szárnyai jelzik a hazának súlyos veszteségét. Legnagyobbaink halálát gyászolta csak az ország avval a mélységgel, melylyel gyászba borult a magyar főhercegeknek halála fölött. És bár a hosszú betegség jelentette a katasztrófa kérelhetetlen elkövetkezését, nem maradt magyar szív megindulás nélkül, midőn valóságra váltott az aggodalom. Minden magyar szív érezte a magyar főherceg szeretetét, szívjóságát, ezért általánossá lön a gyász a magyar szívekben mindenütt. A delibábos rónák pásztorai, a tanyás gazdaságok igazszivű népe, a városok urai egyaránt megilletődve tekintenek a futó felhőkre, melyeken túl repül immár József főhercegnek lelke, s az országos esőben küldi áldásait a magyar földnek.

Hazafias ünnepeket, hazafias gyásznapokat nem lehet törvénnyel, sem ítélettel megállapítani, a nemzet szíve, ítélete állapítja meg a napokat. József főherceg halála hírére gyászba borult az ország. Gyászolva siratjuk az igaz hazafit. Úgy siratjuk, úgy gyászoljuk a királyi herceget, miként nemzeti hőseinket, történelmi nagyságainkat gyászoltuk. Mert a mienk volt ő

egész lelkével. Magyar föld szülte, magyar levegő nevelkedett minden ízében magyar volt. Élete fenséges harmoniája volt a hazafiságnak s az emberi tökéletességnek. Vitéz katona, derék családapa, jó gazda, kedvelője, művelője a tudománynak, munkás tagja a társadalomnak, igaz fia egyházának. A polgári és uralkodói erények egyesültek az ő valójában, megállapították örök időkre nemzetünk pantheonjában az ő történelmi alakjának a díszhelyet.

A hála virágaiból fonja meg koszorúját ravatalára az a nemzet, melyet József főherceg olyan nagyon, oly igazán, lelke egész teljességével szeretett.

Áldás emlékezetére.

Rajongva szerette a mi főhercegünket minden ismerője. Azért a gyász, mely érte borong, legkevésbé bir hivatalos színezettel. A szívök gyászóllják őt nagy Magyarországon.

Városunkban már a gyász első napján minden közpületen kitűztek a gyászszobogót s az előkelőbb magánházakban is mindenütt látjuk a gyász kifejezését.

Fejér vármegye rendkívül sokat köszönhet a boldogult Fenséges urnak. Különösen Alcsuthot és környékét elhalmozta jótéteményeivel. Áldott jó szívével pedig egész legendakör maradt fenn. Hogy mennyire vallásos és gyengéld kedély volt, bizonyítja az a levél, a melyet fának, a pár év előtt elhunyt László főhercegnek halála után P. Botha jézustársasági atyának írt. A levél így hangzott:

és úgy ezen meglevő, mint ezután születendő idevágó tervek rendszeresítése, törvényesítése és intézményileg biztosítandó továbbfejlesztése. Jól mondja püspök-elnökünk ő méltósága legelső körlevelében, hol a Regnum Marianumot a nagyközönségnek először mutatja be. A magyar katolikus társadalom mindazon tagjai, kiknek szívén fekszenek a tanulóifjuság kockán forgó legelőb-vágóbb érdekei, szívesen találnak ezen egyesületben, hol kezét kézbe alva, jóindulatukat anyagi és szellemi erők mértéke szerint eszlekedetekben válthatják ki.

Az tehát a mi 1903. január 2-án történt, tulajdonképen nem volt más, mint a status-quo-nak ratifikálása és intézményesítése. És így arra a kérdésre, hogy mit csinált a Regnum Marianum megalakítása óta, legegyszerűbben azzal felelhetek: tovább szőte szálaít ama kegyelmi akciónak, mely 1897 tavaszán indult ki utjára a magyar katolikus ifjuság megszentszülésére. Vezetői és elhatja testi-lelki szükségleteit hét ifjusági kongregációnak, melyekben mintegy 500 ifju tanul a bold. Szűz örkődő anyai szeretete mellett keresztény katolikus módon érezni, gondolkodni és mindenekfölött élni. Hogy ez ma-nap itt a székesfehérvárosban mit jelent, azt tessék a jóérzészü szülőktől és az ifjuság keresztény szellemű nevelőitől megkérdezni. Vezet és föntart egy fiúnevelő-intézetet, melyben keresztény katolikus elvek alapján nevelődnek ifjak, hogy legyenek majdan hordozói „egy jobb kornak, mely után buzgó imádság epedez százezrek ajakán.” Kiadja a „Zászlónk” című ifjusági lapot, mely

... üveges szemekkel nézett, mondván: „Te is jössz velem?” és néhány lélegzet után 10 óra 47 perckor délelőtt szenderült át oda, ahol örökké boldog lesz, mert erős hitem, hogy a jó Isten azért hitta magához, hogy megmentse a világ kísértéseitől és azon gonosz időköt, amelyek most mutatkoznak. Gyarló vagyok, mint minden ember és mind a mellett, hogy tudom, hogy a Mindenható végtelen kegyelmében és szeretetében magához vette, mégis érzem, hogy e világon vége boldogságomnak, mely a mi hű családunkban oly véghetetlen nagy volt. Testileg meg vagyok törve és lelkileg Krisztusban való bizalmam tart fenn.

Tisztelendő uram! Önnek sürgönye az elsők között érkezett és a legvigasztalóbb volt: „Vigasztalódnak, mert rövidül a fájdalmas távollét és közelít a boldogult László fiukkal való örökké együtt levés.” Mi még ott a ravatalnál gyóntunk és áldoztunk mind és lelkeink megnyugodtak, és a fájdalom nem szűnik. Most P. Schaller hetenkint kétszer jön de Alcsuthra két kis leányunkat tanítani. És mi tartatunk magunknak előadásokat a lélek túlvilági örömről és a testek föltámadásáról végső ítélet napján. Ezek aztán a legkedvesebb óráink. Ő volt az egész család kedvence és mindamellet, hogy még nem lépett a nagyvilágba, az egész hazánkban annyira szerették, hogy csak bámulni, honnan ismerték.

Bizony nem volt ő ennek a mostani pogány világnak való és onnan felülről többet tehet értünk, mintsem, ha itt maradt volna.

Az Isten véghetetlen bölcsességében oly hazába vitte, hol csak egy hit és egy akarat létezik, ahol mindenki dicséri azt, aki minden jót adott, aki minden örökkön örökké. Amen.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCAJA.

Néhány szó a Regnum Marianumról.

írta: **IZSÓF ALAJOS.**

Hogyan lett a Regnum Marianum és mit művelt megalakulása óta?

(Folytatás.)

Már ezek a tények, a házvétel t. i. és vele az egész akciónak természete, messze túllepte azokat a határokat, melyeket egy közönséges értelemben vett Mária-congregatio magának kiszabhathat. Egy sokkal szélesebb vonalú kegyelmi akció volt ez, mely az ifjusági nevelés terén fegyverkezni akart a modern kozszellem minden előnyével, annak minden romlása ellen. Így jött létre a fiúnevelő-intézet, így a „Zászlónk” ifjusági lap, így a praescesek és hittanárak évenkénti országos kongresszusa, így az ifjabb papi nemzedék összetoborzása (Filippinum), így az a szegény, de jövőseletű és szorgalmas tanulók fölsegélyezése és így lettek a kongregációk is egy nálunknál szélesebb határu kategóriának alfajai. Világos, hogy ilyen körülmények között nemcsak megfelelőbb névről, de megfelelőbb belső szervezetről is kellett gondoskodni. Ennek szüksége volt ime a Regnum Marianum — a katolikus ifjuság valászerkesztési életének ápolását célzó egyesületnek szülőke. Ugy, hogy a Regnum Marianum létesítésképen nem más, mint a mai napig létesült törekvések és szervezetelek organikus összefűzése

immár havonként 14.000 példányban szétörpönnéve talán kétszer-, sőt háromszoronyi ifju léleknek viszi szárnyain a szent kereszténység életadó magvait. Kiadta a „Katholikus Budapest”-et, mely a magyar székváros kereszténységét műveiben dolgozza állítja oda például az ország katolikusainak. Rendezi az évenkénti országos kongregatiói kongresszusokat. Tanácsot, indítást ad a kongregatiói élet megalakításához és vezetéséhez. Főntartja az ifjabb papi nemzedék egyetlen kompakt egyesületét, a Filippinumot, melynek célja kialakítani az elvbü, életrevaló, munkás magyar papság típusát. Lehetővé tette a fővárosi egész papság havi gyülekezését és eszmeccseréit. Szegény, de jó erkölcsű és jó előmenetelű középiskolai tanulók részint teljes, részleges ingyenes ellátásban részesít.

Ime a mi történetünk.

Minő a kath. társadalomnak a Regnum Marianummal szemben tanúsított viselkedése?

Ugy vagyok meggyőződve, hogy nekünk számolni kell ezzel a kérdéssel is. Hiszen a Regnum Marianum ezért a társadalomért van s belőle szivja tápláló erőt is. Szinte az mondám, hogy szervi, vérrokonsági kötelék fűzi őt hozzá, nem is egy, de száz meg száz. Hogy állunk mi ezzel a verségi kötelékkel?

Bizony erre a kérdésre kénytelen vagyok pithiai feleletet adni: jól is, meg rosszul is. Jól, mert akadtak lelkek, a kik e vérrokonságot elismerték, ápolták, érte dolgoztak, tetemes erkölcsi és anyagi áldozatokat hoztak, hiszen másképen nem

jelentését olvasta fel. E szerint május folyamán 83 bűncsejt és 106 kihágás (rendőri fordult elő). Az arvaszék jelentése szerint jelenleg 2882 egyén van gyamság alatt. Arvapenzár állásának kimutatója: Bevétel: 13.200 kor. 78 fillér; kiadás 12.504 kor. 54 fill. Marad készpénz: 629 kor. 24 fill. Dr. Bierbauer Viktor főorvos a város közegészségi állapotáról a következőket jelenté:

A város közegészsége valamivel kedvezőbb volt, hanem annak, hogy a születéseket a halálozások egyével felül s májjak, mert a kanyaró járványos beteg elcsúszta, s halálzás több számban kapható, hogy a közkezházban 11 idegennek és 132 kórházi betegnek a kanyarón kívül a dolo és légutaknak hurutos lobos és gümőkör és kanyaró. Született törvényes fi 38, fiú 12, törvénytelen fi 2, nő 3, együtt 57. Házaságok 34 pár lepett. Elhalt 11 fi, 11 nő. Ebből 7 törvénytelen volt törvényes fi 10, nő 19, törvénytelen fi 2, nő 2. 88. A Sz. György kórház 15 főorvos által csak 1 volt felhívni lakos. Halálozások: született gyengeség 3, roggörös 4, fellépett kanyaró 5, gyermekágyi laz 1, kórházi 1, nő 17, gümőkör 23, guta 1, vízkeg 1, elmebeli 1, aggkör 8, véletlen 1, mérgezés. Járványos kórok: Maradt kanyaró 79, szaporodott 9, 130. Gyógyult 124, elhalt maradt panaszos 9. Egy nesi hagymaz katona kórházi, pögyvél.

A pénzügyi, gazdasági jelentése a következő: Május 15-ig az összes bevétel mindenről a kasszába beérkezett 1.122.164 kor. 6 fill., melyre magyarázatot még elvezetett 738.401 kor. 10 fill. Hátralek 1.883.762 kor. 71 fill. Május végig a teljes házalómentesség 39 engedélyeztetett. Közigazgatási bizottsági elnökség 39 ügydarab igényelt. Az államipéztési hivatal honlapjának jelentése szerint az összes közutak jó karban vannak. Több Madar biz. tag arra kén Vajda főmérnököt, hogy tegyen lépéseket azarrat, hogy a deli vasut helybeli állomásán vasár- és ünneppapokom a község kényelmére mindkét pénztár nyitva tartják. Vajda Géza főmérnök kijelenti, hogy ez ügyben átír a deli vasut igazgatóságához. Az egészségügyi jelentés szerint az állategészség kedvező len, miután a sertésorvosi járványmentesség lépett fel. A közvagonhídon levagott 1 bika, 183 tehen, 200 okor, 4 bivaly, 23 novendek, 550 borjú, 130 juh, 4 kecske, a henteseknél lezaratott 573 db. sertés. Az ügyesség fogházban van 12 fogoly. Ebből terít 70, nő 17. Gr. Festetics Bemó kir. tanfelügy. előzetes Gábor tanító estarsának korpolék kintalasa nant kenévet surgeti. Havának Jozsef polgármester kijelenti, hogy ezen egy most mar csak a szeptemberi közgyűlés tárgyat képezheti. Az ücs d. e. tel 12 órakor ért véget.

Terepfelvételei gyakorlások. A m. kir. honvédségi Ludovika Akadémián növendékei két hétig Csécs környékén terepfelvételei gyakorlást fognak tartani. A növendékek mintegy nyolcvanvan e hó 27-én érkeznek Csécsra.

Dr. KARNIK JOSZEF orvos, belgyógyász, szemész, sebész, gyermek- és nőorvos, a fejérmegyei Szt.-György közkorház volt alorvosa, tisztelettel tudatja, hogy a mai naptól fogva palotai-utca 19. sz. a. (Lichtneckert-ház) naponta d. e. 8 9 óráig s d. u. 1 3 óráig rendel.

Nyári mulatság Sárszentmihályon. Folyó hó 11-én délután igen jól sikerült mulatságot rendezett a sárszentmihályi önkéntes tűzoltó egyesület. A mulatságot, mely d. u. 1 órakor vette kezletét s a gróf Zichy-féle parkban folyt le tombolajáték és népművelés elhozta meg számos érdekes és mulatságos versenyponttal. A versenydíjakat gróf Zichy Rafael adományozta, míg a kisorsolásra került mintegy 120 db. igen szép és értékes tombolatárgyat a gróf Széchenyi és gróf Zichy családok hölgytagjainak alkotatkeszsége hozta össze. A mulatságon gróf Széchenyi Viktor főparancsnok, sajnos, hogy a közbejött kö-

rülmények folytán nem lehetett jelen, de a mulatság rendezésében annál tevékenyebb részt vett gróf Zichy Rafael, a tűzoltótestület elnöke, úgy hogy az övé az érdem, hogy a mulatság a kezdeti nehézségeivel küzdő tűzoltó egyesület pénztárának mintegy 230 korona tiszta jövedelmet adott. Az ünnepélyen jelen voltak öv. gróf Széchenyi Dienesné, gróf Széchenyi Viktorné, gróf Zichy Jenőné leányaival, Pallavicini örgrófné, gr. Zichy Rafaelné, gróf Zichy Agoston, továbbá Vida Pál a megyei tűzoltó szövetség titkára és a helyi es környékbeli intelligenciának számos tagja. A népművelési végével kezletét vette a tanulatság, s a késő éjjeli énekig hangzott a jókedvű a kastélykert szárdos tal alatt.

Üzletáthelyezés! *Pörös Vilmos* óras, ékszerész, vésnök és látszerész raktára Kossuth-utca 5. sz. alól helyeztetett át.

A szülők gondatlansága. A szülők gondatlanságának áldozata Berégi János Vendel Köz I. szám alatti lakos 1 éves kis leánykaja. A gyermek tegnap délutól játékközben rátalált a konyhában egy üvegre, amelyben anyja a mosáshoz használni szokott jesszékala oldatot tartotta. A gyermek ivott az üvegből és oly súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy a mentők a Szent-György kórházba szállították. A szülők ellen a rendőrség megindította az eljárat.

Törvénykezés. Kovács Sándor és Jéger Nagy Imre velencei legények rem vállalos buzgalomból, hanem bűncsejtől, hogy ott alól megfordulniak, lopjanak is. Betelches társaságot alakítottak az elmúlt telén. Göncöz tervek azonban rem sikerült, mert már első eszkekedetüknel mikor a betelches szálló cikészetéhez deszkák loptak a káptalan kertjéből, tetten érték őket. A helybeli kir. törvényszék tegnap ítélezett Kovács Sándor és Jéger Nagy Imre felett és mindkettőjüket 6 6 hónapra fogházra ítélte.

I R O D A L O M.

A Zászlónk, e páratlanul szerkesztett ifjúsági lap ez deli évfolyamának június 15-iki utolsó száma ismét rendkívül gazdag, érdekes és tanulságos tartalommal s szinte pazarul fényes kiállításban s számos illusztrációval jelent meg. A lap deln Károly főherceg arcképet és kislírozott sorsátkezu magyar levelet találjuk, melyben megköszöni *Magyar* gróf erdélyi püspöknek, hogy a Zászlónkat megküldötte neki, melyet mint írja, nagy élvezettel lapozgatott. „Örömmel üdvözlöm mondja tovább a főherceg ezen tudommal első katholicus ifjúsági iratot, melyre égeto szükség volt s a melynek erős jövőt és minden szépet kívánok.” A Zászlónk ezután a maga nevében s mintegy az ifjúsághoz szólva válaszol a főherceg levelére. Ezután Apponyi arcképet hozza a jelen tüzet a munkárolt mondott azon beszéddel, melyet az 53 évig eberhard uradalmán dolgozó arto gazda kiténtetése alkalmából tartott. A tüzetben találjuk még a következő cikkeket: Eletveselyben. Ford. Stenkievics után Cassian. A francia diákok. Vargha Damjan dr. Hogy verte meg Togo Kosszesztvenszkit? Ezen cikk keretében 13 illusztrációval díszítve bemutatja az orosz botat, a torpedók szerkezetét. Kukasz-csingák és Vadló. Prokupek Sámuelről. Az en naplóm. Ifjúsági elbeszélés. Az országos tornaverseny számos kephben. Kongregáció élet. Pályázatok hirdetése és jutalmazása. Jatekok. Talányok. Egyszóval ebben a tüzetben is a hasznost a szokatotatovál, a nemest az ifju kedélynek való jászti dolgokkal együtt találjuk s így nem esoda, hogy a magyar ifjúság zóme csatlakozik a Zászlónk alá. Már közel 14 ezerre megy fel az előfizetok száma, de tekintve, hogy a pazarul kiállított lap egész évre csak két ko-

rona, még mindig több előfizetőre volna szükség, hogy a lap költségei fedezve legyenek. Az idei évfolyamban magába 422 kép jelent meg s az írói gárda legbivatoitabb, jó szellemű, ideális gondolkozásu írőköl áll. Amidőn a szerkesztőség ezen számban új évfolyamot nyit jövő szeptembertől kezdve, a legmiregebben ajánljuk a szerkesztésben a Zászlónk felé a szerkesztőség kezébe a Zászlónkat. Említettük lapunkba már, hogy a Zászlónk szerkesztője s egyik főmunkatársa világhörül utra mentek s hogy a Zászlónk jövő évfolyamában már ez ut is gyümölcsöt ztetve lesz, így tehát érdekesebbnél-érdekesebb dolgokra van kilátás a nemes, ideális, krisztusi szellemben kívül, mely a lapot, s majd lassan eme lapot olvasó ifjúságot is betölti. Hiszen a kongregációs életet is a Zászlónk kultiválja. Az előzetési ár jövőre is a régi marad: egész évre 2 korona, fél évre 1 korona. A II. és III. évfolyam még minig kapható. A díszes bekötési tábla az egyes évfolyamokhoz 1 kor. 10 fill. bérmentes. A szerkesztőség címe: Budapest, VII., Damjanics-utca 50. (Regnum Marianum).

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a t. közönség szives tudomására hozni, miszerint eddigi Kossuth utcában (Karl-féle ház) levő **borbély- és fodrász üzletemet ugyanazon házban megnagyobbítva** és a mai kor igényeinek megfelelően teljesen újonnan berendeztem.

Pontos és figyelmes kiszolgálás!
Mindennemű hajmunkák elfogadtnak.
Kiváló tisztelettel

Szabady László
borbély- és fodrász.

BORZA IGNÁC
KOSCI-GYÁRTÓ.

Elvállad mindenféle kocsijavitásokat a legjutányosabb árban **Új kocsik megrendelésre** szép és divatos kivitelben **készíttetnek. Uri kocsik** rak-tár rövid idő alatt **felállítatik.**

A nagyérdemű közönség b. partfogását kérve Kiváló tisztelettel

BORZA IGNÁC
Székesfehérvár.
Széchenyi-utca 81. sz.
(Keszai-féle gyártelep.)

Legelegánsabb cipők

készülnek Csúcs István kiténtő hírnevű cipész műhelyében. Pompás választékok tartok mindennemű lábbeliekből, melyeknek kiténtő minőségért felelősséget vállalok. Leghíresebb angol cipőkrémek és cipőfénymazák. **Raktár Székesfehérvár, Nádor-utca (Eisenbart óras mellett.)**